

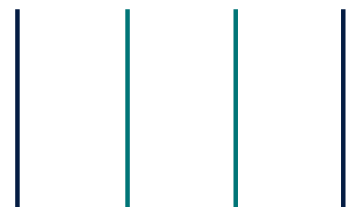

Sammenslutningen af Kræftafdelinger
Co-operative Cancer Departments

Thrombocytopeni

Symptombehandling

August 2010

THROMBOCYTOPENI

Definition

Thrombocytal under <100 mia/l

Vigtigste symptom

Haemorrhagisk diathese. Som regel først som petecchier ved ankler (deklive områder).

Årsag

Nedsat produktion (ofte i kombination med øget destruktion):

Leukæmi, MDS, MPS, anden malign marvinfiltration, fex ved småcellet carcinom, cancer mammae, toxisk, immunologisk (medikamenter, infektioner, posttransfusionel, neonatal alloimmun, GVH, autoimmunfænomen), thrombotisk thrombocytopenisk purpura, alkoholisme, hereditære former.

Øget destruktion:

DIC, hypersplenisme, immunologisk.

"Idiopatisk" (Udelukkelsesdiagnose):

IgG-coatede thrombocytter med kort levetid.

(Ved nyopstået thrombocytopeni af ukendt årsag: Vær særlig opmærksom på, at heparin ofte inducerer thrombocytopeni.)

Undersøgelser

Mhp. tilgrundliggende årsag, selekteret efter anamnese og klinik.

Thrombocytantistof. Knoglemarvsundersøgelse, Ultralyd mhp. miltstørrelse.

Hvis intet taler imod primær immun thrombocytopeni, er knoglemarvsundersøgelse dog kun indiceret ved en alder > 60 år, recidiv eller resistens efter første behandling, hvis splenektomi overvejes eller ved tegn på tilgrundliggende knoglemarvssygdom.

Thrombocytælling på EDTA-blod giver lejlighedsvis for lave tal pga. agglutination (pseudothrombocytopeni). Kontrolleres ved tælling på citrat-blod eller ved manuel tælling i mikroskop.

Behandling

Om muligt kausal rettet mod tilgrundliggende sygdom.

Symptomatisk kan gives thrombocyttransfusion profylaktisk eller som behandling ved manifest blødning. Ved slimhindeblødning kan cyklokapron $500 \text{ mg} \times 3$ dgl. forsøges.

Profylaktisk thrombocyttransfusion bør overvejes ved thrombocytal <5 mia/l, dog allerede ved thrombocytal <10 mia/l hvis der er feber eller mindre haemorrhagiske manifestationer. Ved heparinbehandling, andre samtidige koagulationsforstyrrelser og/eller kirurgi, overvejes thrombocyttransfusion ved thrombocytal $10-20$ mia/l. Der gives normalt 1 portion thrombocytter (poolet fra 4 donorer) i døgnet.

Thrombocyttransfusion som led i behandling af manifest blødning ved thrombocytopeni:

Pooledede donor thrombocytter efter behov, evt. i særlige situationer vævstypemæssige thrombocytter.

Ved thrombocytopeni efter konventionel kemoterapi er filter ikke påkrævet. I nogle regioner er alle thrombocytuspensioner leukocytfilteret. Ved øget risiko for GVH som efter auto- og især allogene stamcelletransplantation skal evt. benyttes strålebehandlet thrombocytuspension (efter aftale med transplanterende afdeling).

Primær immun thrombocytopeni (Tidligere: Idiopatisk Thrombocytopenisk Purpura ITP): Hvis pt. er symptomfri er der ikke absolut behandlingsindikation ved thrombocytal >30 mia/l.

- 1) Hovedmidlet er Prednisolon, 75 – 100 mg dgl. Virker ofte i løbet af få dage, evt. først efter 3 mdr. Når effekt er opnået, aftrappes til lavest mulige vedligeholdelsesdosis, evt. til seponering.
- 2) Ved steroidresistens eller ved ønske om meget hurtigt respons, benyttes Immunglobulin 1 g/kg i.v.dgl.i 2 dg eller 0,4 mg/kg i.v. dgl. i 5 dg.
- 3) Splenektomi ved utilfredsstillende resultat med prednisolon og gammaglobulin.

Andre behandlingemuligheder (i uprioriteret orden, individuel vurdering): romiplostim eller eltrombopag, højdosis steroid, vinblastin, azathioprin, cyklofosamid, dapson, ciklosporin A, alfa-interferon, danazol, Rituximab, eradikation af helicobacter pylori miltbestråling.

Referencer

Provan D et al. International consensus report on the investigation and management of primary immune thrombocytopenia. Blood. 2010, 115, 168-186

Rodeghiero F et al. Standardization of terminology, definitions and outcome criteria in immune thrombocytopenic purpura of adults and children: Report from an international Working group. Blood. 2009, 113, 2386-2393.

Beutler E. Platelet transfusions: The 20.000/ μ L trigger. Blood. 1993, 81, 1411-1413.

Overlæge Preben Philip, Næstved Sygehus, Hæmatologisk/onkologisk Afdeling. Revideret august 2010.